

TEATR.
WYBRZEŻE
teatr **wybrzeże**

Przed premierą AMATOREK - wywiad z Marciniak i Buszewiczem

Przed premierą AMATOREK - wywiad z Marciniak i Buszewiczem

13 listopada 2012, 14:32

Zapraszamy Państwa do lektury wywiadu z reżyserką Ewelina Marciniak i dramaturgiem oraz autorem adaptacji Michałem Buszewiczem. Wywiad przeprowadziła Martyna Wielewska z magazynu WYBRZEŻA.

**AMATORKI Elfriede Jelinek - brutalny harlekin? „Prawdziwa miłość” to pusty frazes?
Miłość to sposób na przetrwanie?**

Ciężko podsumować powieść Jelinek jednym słowem. Z jednej strony mamy w niej do czynienia z konwencjami trzymanymi „z tyłu głowy”, wśród których znalazłoby się miejsce zarówno dla harlekina, jak i komedii romantycznej. Ale to oczywiście kontekst. Właściwie można powiedzieć, że to żywciele, na których utwór Jelinek pasożytuje. Autorka pokazuje to, co zazwyczaj w powieściach „z happy endem” ukryte. Gdybyśmy się dowiedzieli, że grana przez Julię Roberts bohaterka z PRETTY WOMAN okazuje się realizować swój doskonale przygotowany plan matrymonialny, byłoby nam, jako widzom, mniej radośnie, kiedy widzimy scenę gorącego pocałunku. Jelinek wrzuca swoich bohaterów w świat kalkulacji: świat liczenia zysków i strat. Wybór prywatnej drogi staje się czasem ważniejszy od wyboru drogi zawodowej. Nie można tego wykonywać „po amatorsku”. Z drugiej jednak strony autorka buduje niezwykle spójny świat zależności, opisywany przez wrażliwego na odczucia postaci narratora.

Odnosi się wrażenie, że w Pańskiej adaptacji AMATOREK można dopatrzeć się „pochylenia” nad kobiecymi postaciami: nad Paulą i Brigitte. Czy adaptację i sztukę opatrują Państwo w

pewne „konwencje” feministyczne? Czy o takich konwencjach można w ogóle mówić?

Paula i Brigitte to postaci tytułowe. Są również, zarówno w powieści jak i w adaptacji, bohaterkami aktywnymi. To ich decyzje i potrzeby stają się podstawą kolejnych scen. Nie znaczy to, że postacie męskie nie są dla nas istotne. Cała rzecz polega na konfrontacji wzajemnych potrzeb Brigitte i Heinza oraz Pauli i Ericha. Jesteśmy pewni, że jest to równie wymagające zadanie zarówno dla Doroty Androsz i Katarzyny Dałek (Brigitte i Paula), jak i dla Piotra Biedronia i Piotra Domalewskiego (Heinz i Erich). Oczywiście można powiedzieć, że powieść Jelinek jest powieścią feministyczną. Nas interesuje jednak przede wszystkim konfrontowanie nadziei z rzeczywistością. Szukanie możliwości w zdeterminowanym świecie. Nazwanie tej determinacji, na przykład patriachatem, jest mniej istotne od sytuacji postaci w proponowanym przez nas świecie. Reprezentantami i strażnikami tego świata stają się także rodzice (Małgorzata Brainer i Krzysztof Matuszewski).

Postaci opowiadają w trzeciej osobie. Bohaterowie - narratorzy: to kamuflaż emocji, autodystans, może chęć uwrażliwienia widza?

W adaptacji pojawiają się także momenty, w których postaci decydują się na wypowiedzenie kwestii w pierwszej osobie. Dla nas te momenty to pewnego rodzaju zdjęcie pancerza. Zaprzestanie autokontroli. Ale nie znaczy to, że partner jest dokładnie w tym samym „momencie emocjonalnym”. Że chce zdjąć pancerz w tym samym momencie. Dlatego zdarzają się sceny, w których osobista wypowiedź postaci jest konfrontowana lub wręcz „odbija się” od narracji trzecioosobowej.

Jeden z najstarszych toposów: życie to teatr. Czy życie to teatr?

Staraliśmy się raczej, żeby było odwrotnie. Żeby w teatrze spróbować dotknąć pewnych, przetworzonych artystycznie, aspektów życia. Natomiast jeśli chodzi o to, na ile nasze relacje są odgrywane, na pewno w jakimś stopniu chcemy wyjść temu pytaniu naprzeciw.

Wywiad ukazał się w 9. numerze magazynu WYBRZEŻA.

Przed premierą AMATOREK - wywiad z Marciniak i Buszewiczem

Teatr Wybrzeże, 80-834 Gdańsk, ul. Św. Ducha 2, tel. [058 301 70 21](tel:0583017021)

.cc-banner.cc-top { font-family: "franklingothic",sans-serif; }